

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ
(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення поточного контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 073 МЕНЕДЖМЕНТ
(шифр і назва спеціальності)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою економічного аналізу, протокол №10 від 05.04.2016.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Поточний контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни «Управління економічною безпекою» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною, здійснюється у таких формах:

- активна участь у навчальній діяльності на лекції, ведення конспекту, фронтальне та комбіноване опитування;
- звіт, або захист результатів виконання практичних завдань;
- виконання завдань для самостійної роботи (підготовка есе, доповіді, презентації).

Поточний контроль успішності навчання у формі фронтального опитування здійснюється *на кожному лекційному занятті*) як серія логічно пов'язаних між собою запитань для студентів всієї групи. Типовий приклад запитань наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Поточний контроль успішності навчання у формі звіту, або захисту виконання практичних завдань, здійснюється на практичному занятті відповідно до встановленого плану-графіку, усно як публічний

Поточний контроль успішності навчання у формі *завдання для самостійної роботи* (підготовки есе, доповіді, презентації) здійснюється на практичному занятті відповідно до встановленого плану-графіку усно. Типовий приклад ... наведено у розділі «Завдання для поточного контролю успішності навчання».

Зазначені форми і засоби поточного контролю успішності навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Управління економічною безпекою» спрямовані на стимулювання систематичної поточної навчальної та самостійної роботи тих, хто навчається, підвищення об'єктивності оцінювання їхніх знань, запровадження здорової конкуренції між здобувачами у навчанні, виявлення і розвитку їхніх творчих і дослідницьких здібностей.

Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль упродовж семестру – 60 – якщо є залік.

Результати всіх форм поточного контролю є невід'ємними складовими **критеріїв підсумкового оцінювання знань здобувачів**, наведених у відповідному розділі навчально-методичного забезпечення дисципліни «Управління економічною безпекою».

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Типові приклади завдань для поточного контролю за формами.

2.1.1 Типовий приклад запитань для фронтального опитування за темою лекційного заняття «Понятійно-категоріальний апарат управління економічною безпекою»):

1. Розкрийте сутність категорії «безпека».
2. Надайте визначення поняття «економічна безпека».
3. Розкрийте зміст та співвідношення понять: загроза та ризик.

2.1.2. Типовий приклад запитань для фронтального опитування за темою лекційного заняття «Інституціональні засади формування системи управління економічною безпекою»):

1. Розкрийте поняття «інститут» та «інституціональне середовище».
2. Визначте складові інституціонального середовища.
3. Розкрийте зміст культури безпеки.
4. Наведіть приклади організаційних та особистих цінностей.

2.2. Завдання для поточного контролю за формами.

2.2.1. Перелік типових тем для есе.

1. Яку роль відіграє теорія безпеки у формуванні культури безпеки організації?
2. Чи є необхідним розвиток теорії безпеки?
3. Що визначає інтерес до проблеми безпеки людини і соціальних організацій?
4. Роль і значення безпеки у розвитку соціальних систем.
5. Яка роль і значення людського фактора в забезпеченні економічної безпеки організації?
6. Яку поведінку людини прийнято вважати небезпечною?
7. Що є об'єктом безпеки в системі безпеки організації?
8. Які стратегічні засади управління фінансово-економічною безпекою підприємства?
9. Які принципи управління економічною безпекою організації в кризових ситуаціях?
10. Якими є методи та засоби інформаційно-аналітичного забезпечення управління економічною безпекою?

2.2.2. Перелік типових тем для наукових статей:

1. Еволюція поглядів на безпеку організації.
2. Безпека як філософська категорія.
3. Етапи формування концепції економічної безпеки.
4. Сучасні загрози економічної безпеки організацій.
5. Аналітичний огляд економічних злочинів в світі.
6. Аналітичний огляд економічних злочинів в Україні.
7. Категорія інтересу та її сутність в теорії управління економічною безпекою.
8. Етимологія категорій «небезпека», «загроза», «ризик».
9. Категорії необхідності та достатності в управлінні безпекою.
10. Інституційний підхід в управлінні економічною безпекою організації.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Система оцінювання успішності навчання здобувача та рівня сформованості у нього компетентностей, які підтримуються навчальною дисципліною «Управління економічною безпекою» (Програма навчальної дисципліни «Управління

економічною безпекою») враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають *лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.*

При розрахунку підсумкової оцінки успішності здобувача з навчальної дисципліни «Управління економічною безпекою» слід вважати, що кожна форма поточного контролю має різну питому вагу у формуванні його компетентностей, які забезпечуються навчальною дисципліною.

З урахуванням вагомості кожної форми поточного контролю успішність навчання здобувача з навчальної дисципліни у підсумку оцінюється у відповідних балах (табл. 3.1) за формулою:

$$R = A + B + C,$$

де R – підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх форм поточного контролю;

A – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за активну участь у навчальній діяльності на лекції та експрес-опитування (табл. 3.2) (A=35).

B – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за завдання для практичних (семінарських) занять (B=35);

C – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання есе (статті) (C=10).

Виконання кожного завдання для поточного контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю за формами у межах тем змістових модулів наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за формами поточного контролю та змістовними модулями

Форма поточного контролю	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Сума балів
	1	2	3	4	5	6	7	
Максимальна кількість балів	10	10	10	10	10	10	20	80

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (допуск до заліку), якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 40 балів.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Кавун С. В. Система економічної безпеки: методологічні та методичні засади : монографія / С. В. Кавун. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 299 с.
2. Куркін М. В. Контроль та захист економічної безпеки діяльності підприємства : навч. посібн. / М. В. Куркін, В. Д. Понікаров, Д. В. Назаренко. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 297 с.
3. Отенко І. П. Економічна безпека підприємства : навчальний посібник / укл. І. П. Отенко, Г. А. Івашенко, Д. К. Воронков. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012 – 256 с.
4. Отенко І. П. Теорія управління безпекою соціальних систем: навчальний посібник / укл. І. П. Отенко, Н. О. Москаленко, Г. Ф. Азаренков. – Х.: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. - 220 с.
5. Пономаренко В. С. Концептуальні основи економічної безпеки : монографія / В. С. Пономаренко, С. В. Кавун. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 255 с.

4.2. Додаткова

6. Власюк О. С. Теорія і практика економічної безпеки в системі науки про економіку/ О. С. Власюк; Нац. ін-т пробл. міжнар. безпеки при Раді нац. безпеки і оборони України. – К., 2008. – 48 с.
7. Новикова О. Ф. Економічна безпека: концептуальне визначення та механізм забезпечення / О. Ф. Новикова, Р. В. Покотиленко. – Донецьк : Прима, 2006. – 407 с.

4.3. Інформаційні ресурси

8. Офіційний сайт Державної служби фінмоніторингу України:
<http://www.sdfm.gov.ua/index.php?lang=ru>.